

Prædiken af Morten Munch
10. s. e. tr. / 4. aug. 2013
Tekst: Luk 19,41-48

NÅR VI BESVÆRLIGGØR VEJEN TIL GUD

Jesu gråd over byen

I dag ser vi dybt ind i Jesu hjerte, først gennem hans tårer på vej ind i Jerusalem, og dernæst gennem hans voldsomme handling i templet, efter at han er kommet ind i byen.

Det kan se ud som to ret forskellige reaktioner – en mild messias og en vred messias.

Men vi kan også se det som en sammenhængende reaktion, hvor den indledende hjertegråd følges op i handling.

Jesus græder over folkets blindhed overfor Guds gave. Han kommer til dem med alt det, der tjener til deres fred. Men de er bortvendte, optaget af deres egne gøremål – deres egen vej til lykke og fremgang.

I samfundsledernes øjne stod Jesus i vejen for byens fred, og derfor måtte han ryddes af vejen.

Jesu gråd over byen er ikke et udtryk for såret forfængelighed eller forurettelse over at blive afvist, men et udtryk for hans kærlighed til mennesker. Den standses ikke af modstand og forkastelse.

Jesus er berørt, fordi han ser den ufred, der vil følge. Han kender byens videre skæbne; han ser de romerske hære vælte ind over Jerusalem med død og ødelæggelse – og han ser det som et udtryk for dommens uafvendelighed.

Folket kendte ikke deres besøgstid, hører vi. De har haft fornemt besøg, om end skjult i ringhed – ydmygt ridende på et æsel. Kongernes

konge var iblandt dem, men de ville hellere tækkes kejseren og bevare deres egen magt så intakt som muligt.

De ville ikke lytte til en, der talte om det at tjene som det største; en der var radikalt inkluderende i sin barmhjertighed på tværs af nedarvede regler; en der tilgav synd udenom tempeltjenesten; en der gjorde sig selv lig med Gud.

Når vi på samme måde gør vore hjerter hårde og stiller os i en uimodtagelig og stolt positur, græder Jesus også over os.

Han ved, at han har det, der tjener til vores fred – og at vi ikke finder sand og varig fred uden om den, fred han stifter på korset; fred med Gud og fred med hinanden – som korsets lodrette og vandrette linier minder os om.

Jesu fred standser ikke ved den indre fred i hjertet; det kan nogle gange kan være det sværeste sted at få fred.

Han er også kommet for at bringe fred ind i dybe menneskelige splittelser, mellem forskellige folkeslag og kulturer, mellem rig og fattig. Det åndelige og det sociale hænger sammen hos Jesus som ærtehalv. Det er uadskilleligt. Begge sider deformeres, hvis vi forsøger at adskille dem.

Opgøret i templet

Den samme kærlighed, der fik Jesus til at græde over byen, viser sig i oprørt handling på tempelpladsen. Kærligheden kan være barsk; den rummer kraftfulde opgør.

Tempelpladsen var ligesom et åndeligt termometer. Det afslørede de åndelige ledes værdier og prioriteringer. Kræmmermentaliteten havde sneget sig langt ind i centrum af gudsdyrkelsen.

Kommercialiseringen af gudsforholdet var pakket fromt ind. Man ville ikke have fremmed mønt og urene mønter smidt i tempelblokkene, når folk købte, hvad de nu havde brug for til ofringerne. Derfor blev folks

mønter omvekslet til særlige tempelmønter med gebyrer, der sikrede templet en betydelig profit.

Tempelsystemet var infiltreret af ønsket om magt og indflydelse. Det afspejlede ikke Guds værdier. Det hindrede bønnen og fordunklede gudsforholdet. Derfor bar lederne et stort medansvar for Jerusalems afvisende holdning til Jesu forkyndelse af Guds rige.

Fra templet skulle der flyde lys og liv fra Gud som en rensende flod. Men kilden var blevet forurenede og beslaglagt af menneskelig magt. Bøn og oprigtighed var trængt til side. Menneskers frie adgang til Gud var besværliggjort.

Jesus nøjes ikke med at sukke over situationen; han går i spontan aktion; han harmes over de tillukkede kilder – bedehusets forvandling til en røverkule.

Jesus optræder som den, der er større end templet – større i myndighed, større i forsoningskraft, større i åbenbaringsdybde.

Vi kan se forskellige elementer i Jesu handling, når han vælter boderne og bringer tempelsystemet til midlertidigt ophør. - Vi ser behovet for forenkling og renhed i gudsforholdet. Vi ser måske også et profetisk glimt af templets fremtid, hvor dets stolte mure og kostbare udsmykninger skulle falde i år 70.

Jesus som det nye tempel

I stedet ville Jesus rejse et nyt tempel på tre dage, som det hedder i evangelierne, nemlig ved sin opstandelse påskemorgen. Han var selv det nye tempel, det nye mødested mellem Gud og mennesker; tilgivelsens og fornyelsens kilde; livsfloden i sin reneste form.

Som Jesus var større end templet, er han også større end enhver kirkekatedral. Jeg har set to pragteksemplarer her i sommerferien: Notre Dame og Sacre Ceur (Paris).

Små som store kirkehuse er indviede til Kristus. Selv for de største af dem gælder det, at deres sande storhed synker i grus, hvis ikke kilden fra Gud flyder til mennesker.

Når vi kommer til at besværliggøre menneskers møde med Gud, har vi brug for, at kirkens herre træder i aktion, så vi forstår, at han er kilden – og alt andet blot er kanaler.

Når menneskeligt udenomsværk synker i grus, står Guds barmhjertighed uændret fast, som det der holder gennem alle forandringer, også når kirken er behæftet med fejl.

Jesus kom for at åbenbare Guds faderhjerter – og han berøres dybt, når vi lukker af for det hjerte - han bevæges til tårer og også til handling for at rydde hindringer af vejen.

Menigheden som en bolig for Gud

Når vi indpodes på Kristus ved tro og ved dåb, bliver også vi til gudshuse og boliger for Ånden. Her kommer de to andre tekster til 10. s. e. trinitatis ind i billedet.

Den ene tekst er Israels trosbekendelse om Guds enhed og kaldet til at elske Gud, ikke delt, men helt – af et helt hjerte og med hele sin styrke. Kærligheden skal ikke være delt mellem Gud og menneskelig magt, Gud og materiel rigdom, Guds vej og vore egne veje.

Troen på Gud handler om kærlighedens reformation ind i alt det, vi har for i vore liv og i vores samfund. Det skal bindes på hånd og pande som en stadig erindring om evangeliets nyskabende kraft. Også i vor legemlighed er vi et tempel for Guds nærvær.

Den anden tekst er beslægtet; det er Paulus' tale om nådegaverne i menigheden, en opfordring til at tjene med alt det, vi har fået betroet.

Her er fokus ikke på hele *vor* styrke, men på hele *Åndens* styrke; ikke vore medskabte evner i sig selv, men erfaringer af at Guds velsignelse lægges til og forlænger vore evner ud over sig selv og tillægger nyt, i

form af særlig indsigt, inspiration og initiativer, der nogle gange overrasker os selv, og hvor vi oplever os båret af noget større.

Det, som Ånden åbenbarer, siger Paulus, får hver enkelt til fælles gavn. Hans syn på det kristne fællesskab og dets funktion står som et modstykke til en kraftløs ydre gudsdyrkelse, der lægger mennesker hindringer i vejen i deres søgen efter tro. Paulus ser menigheden som et sted, hvor der flyder åbenbaring, helbredelse og forsoning.

Åndens liv

Åndens liv skal ikke hindres, men flyde mangfoldigt og uden diskrimination i forholdet mellem de forskellige gaver og ytringer af Guds virke. For kilden er den samme, der virker i forskelligheden til fællesskabets gavn, forenet i Guds enhed. Det fælles midtpunkt er nåden og kærligheden fra Gud som den sande prøvesten på, hvad der er Guds rige, og hvad der er vore egne riger.

Kristus har valgt menigheden som sin bolig; som en kanal for den kilde, han selv er i verden. Han bliver synlig i fællesskabet om dåb og nadver, hvor Ånden er virksom med tro, håb og kærlighed.

Når Guds liv fordunkles i kirken og i den enkelte kristne, kaldes vi tilbage til enkelhed og oprigtighed – det nøgne råb efter Gud - åbenheden for det, der tjener til vores og verdens fred – og kærlighedens gensvar i ydmyg tjeneste.

Intet møde er mere guddommeligt, end når vi i vores egen fattigdom kalder på Guds rigdom. Da er Kristi tårer for os ikke spildt, men det der mere end noget andet renser hjertets tempel og forener os med Guds vilje.

Amen.